

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
Állattenyésztési Tudományok Intézet
kynologus szakirányú továbbképzési szak

**A molosszerek és bull típusú kutyák kiképzésének módszertana új
nézőpontból
Összefoglaló**

Belső konzulens: Abayné Hamar Enikő
egyetemi docens

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** Állattenyésztési
Tudományok Intézet/
Állattenyésztés-
technológiai és
Állatjóléti Tanszék

Külső konzulens: Petró Eszter
etológus

Készítette: Kollár Mónika

Gödöllő
2024

Összefoglalás

Kutatásaim arra irányultak, hogy megismerjem jobban a dolgozatom központi szerepében lévő kutyafajták képezhetőségének lehetőségeit és nehézségeit családi vonalra, mellyel segíteni lehet a megfelelő foglalkoztatási irányukat, mely tréningek a kutyák munkanélküli napjait hasznos lét érzetével ruházza fel, amihez elengedhetetlen, hogy a gazda is élvezze a képzést. A monoton tréning hátrányainak hátterében több tényező is állhat, különösen a bull- és mollosszer fajták esetében. Ezek a kutyák általában rendkívül intelligensek és aktívak. Szükségük van a kihívásra és a változatosságra a tréning során, mivel szellemileg és fizikailag is élénkek. Ha ugyanazokat a feladatokat ismétlik minden nap, könnyen unatkozhatnak és elveszíthetik a motivációjukat. Bizonyos fajták, például a német dogok vagy a pitbull terrierek, genetikailag hajlamosabbak lehetnek a figyelemhiányra és az impulzivitásra. Ez azt jelenti, hogy könnyen elveszítik az érdeklődésüket, ha a tréning monotonná válik, és hajlamosak lehetnek viselkedési problémák kialakulására. A mollosszus fajták általában nagy termetűek és erősek, ezért számukra rendkívül fontos a megfelelő testmozgás és aktivitás. Ha a tréning nem biztosít elegendő mozgási lehetőséget, ez a fizikai energiájuk felhalmozódásához vezethet, ami viselkedési problémákat okozhat. A monoton tréning során a kutyák könnyen stresszesek lehetnek és szoronghatnak. Az ismétlődő, unalmas ingerek és feladatok nem csak unalmat, hanem akár szorongást is okozhatnak, ami szintén viselkedési problémákhoz vezethet. Ezek a kutyák általában nagyon társaságkedvelőek és erős kötődést mutatnak a családjukhoz. Ha a tréning során nem biztosítanak számukra megfelelő érzelmi kapcsolatot és támogatást, könnyen frusztráltak és motiválatlanok lehetnek. Ezek a tényezők együttesen hozzájárulhatnak a monoton tréning hátrányaihoz az említett fajták esetében. Fontos, hogy a gazdák megfelelő figyelmet fordítsanak a kutyák szükségleteire, és változatos és kiegyensúlyozott tréningprogramot biztosítsanak számukra annak érdekében, hogy boldogok és kiegyensúlyozottak legyenek.

Családi kutyázásban fontos megértetni a tulajdonosokkal, hogy viselkedésükkel és gondolataikkal milyen hatást gyakorolhatnak kutyáikra akár pozitív és negatív viselkedés megjelenésének irányába. Rávilágítani arra, hogy az előítéleteknek, mint az élet más területein is befolyásoló hatása van viselkedésünkre és ezáltal kutyánkra is. Olykor a nem megfelelő fajta kiválasztása, amit sokszor sztereotípiák befolyásolnak és hiányzik a tényleges fajta ismeret és tudás, sok csalódással jár a tulajdonosoknak, ebben az esetben feltétlen szükséges a kutya megfelelő megismerése a gazda számára és összehangolni a kapcsolatukat, hogy senkiben ne

keletkezzenek a csalódások miatt frusztrációk az együttélésük során. A bull- és molosszer fajták, mint például a pitbull terrierek, staffordshire terrierek, vagy akár az argentin dogok, gyakran szembesülnek sztereotípiákkal és előítéletekkel a köztudatban. Ezek a sztereotípiák és előítéletek jelentős hatással lehetnek mind a kutyákra, mind a gazdákra, mind a környezetükre. Gyakran kapcsolunk hozzájuk negatív sztereotípiákat, mint például az agresszivitás vagy a veszélyesség. Ennek eredményeként ezek a kutyák és tulajdonosaik gyakran megkülönböztetésnek, stigmatizációnak és előítéleteknek vannak kitéve a társadalomban.

A negatív sztereotípiák gyakran vezetnek korlátozó jogszabályokhoz és politikákhoz, amelyek tiltják vagy korlátozzák a bull- és molosszer fajták tartását bizonyos helyeken. Ez korlátozhatja az emberek választási lehetőségeit, és akadályozhatja ezeket a kutyáknak a megfelelő gondozását és szocializációját. A negatív sztereotípiák és előítéletek miatt az adott fajták tulajdonosai gyakran negatív társadalmi reakciókkal, ítéletekkel és megjegyzésekkel találhatják szemben magukat a környezetükből. Az emberek gyakran hajlamosak általánosítani és minden egyes példányt ugyanolyannak tekinteni, ami elfedheti az egyes kutyák egyedi jellemzőit és viselkedését. Az előítéletek és a stigmatizáció hosszú távú hatással lehetnek a kutyák tulajdonosainak mentális egészségére is. A folyamatos diszkrimináció, stressz és félelem kihatással lehet a gazdák életminőségére és pszichológiai jólétére. Összességében fontos felismerni és megérteni a bull- és molosszer fajtákkal szembeni negatív sztereotípiák és előítéletek hatását, és az ezekből adódó problémákat kezelni kell a megfelelő tájékoztatással, szemléletformálással és toleranciával, hogy minden kutyát és tulajdonosát igazságosan kezeljenek és támogassák.

Az averzív technikák alkalmazása, mint a büntetés vagy a fájdalom kiszolgáltatása, különösen érzékeny kérdés lehet a bull- és molosszer fajtákkal kapcsolatban. Ezen fajták rendkívül erős és nagy testfelépítése, valamint hírhedt megítélése miatt fontos figyelembe venni az ilyen technikák alkalmazásának hatásait. Néhány lehetséges hatás:

Megnövekedett agresszió kockázata: Ezek a fajták természetesen erősek és határozottak lehetnek, és az averzív technikák alkalmazása - különösen az erőszakosabb módszerek - növelheti az agresszió kockázatát a kutyáknál. Ez a kockázat különösen akkor jelentkezhet, ha a kutyát erőszakkal próbálják kontrollálni vagy megbüntetni.

Bizalomvesztés és félelem kialakulása: A büntetés és az averzív technikák alkalmazása következtében a kutyákban bizalomvesztés és félelem alakulhat ki a gazdájukkal vagy a

környezettel szemben. Ez komolyan befolyásolhatja az egyedek mentális egészségét és jólétét, és megnehezítheti a bizalmon alapuló kapcsolat kialakítását és fenntartását.

Viselkedési problémák súlyosbodása: Az averzív technikák rövid távon talán megoldást jelenthetnek bizonyos viselkedési problémákra, de hosszú távon gyakran súlyosbíthatják ezeket a problémákat. A kutyák helyett a viselkedési problémák gyökereit kell kezelni, és az averzív technikák csak a tüneteket csökkentik, anélkül, hogy megoldanák a probléma valódi okát.

Veszélyes helyzetek kialakulása: A nagy testméretű és erőteljes bull- és molosszer fajták esetében az averzív technikák alkalmazása veszélyes lehet mind a gazdákra, mind másokra nézve. Például egy agresszív reakció következtében a kutyák súlyos sérüléseket okozhatnak a gazdáknak vagy más embereknek.

Alternatív, pozitív tréning módszerek hatékonyabbak lehetnek: Az említett fajták esetében a pozitív megerősítés és az alternatív tréning módszerek általában hatékonyabbak lehetnek a kívánt viselkedés elérése érdekében. Ezek a módszerek lehetővé teszik a kutyák számára, hogy aktívan részt vegyenek a tanulási folyamatban, növelve a bizalmukat és erősítve a kapcsolatukat a gazdákkal.

Vagyis az averzív technikák alkalmazása komoly hatással lehet a bull- és molosszer fajtákra, és gyakran nem ajánlottak ezeknek a kutyáknak a tanítására és nevelésére, legfőképpen a társként, kedvencként tartott egyedek esetében. A tanítás mellett fontos a szocializáció és a megfelelő tréning technika kiválasztása, melynél figyelembe kell venni a fajta és célok mellett az egyed sajátosságait is. Az így kiválasztott technikával tiszteletben tartjuk a kutyák mentális és fizikai egészségét.